

Reggeli Ujság

23. évfolyam

Felelős szerkesztő:
ANDRÉE DEZSŐ

80. szám

A Kormányzóhelyettes Úr csütörtökön szózatot intéz a magyar ifjúsághoz

A németek az Északi-tengeren és Amerika keleti partjainál újabb 15 hajót süllyesztettek el, 120.200 tonna térifogattal

A Budapesti Értesítő jelenti: A Kormányzóhelyettes Úr öfömlésége április 16-án rádiószózatot intéz a magyar ifjúsághoz. Szózatában a magyar jövő egyik legidősebb kérdéséről fog szólni a pályaválasztás előtt álló magyar ifjúsághoz. A Kormányzóhelyettes Úr szózatát Budapest I. állomás csütörtök este 19 óra 40 perckor közvetíti.

Corregidor már csak napokig állhat ellen

A washingtoni hadügyminisztérium egyik tájékoztatója kijelentette, hogy az amerikai csapatok helyzete Corregidor szigetén nehéz. Az erődért folyó harc négy napon belül eldőlt. A szigetet nemcsak a japán nehéz tüzérség, hanem a japán légi haderő is szinte szüntelenül bombázza. Az ame-

rikai csapatok teljesen el vannak vágva mindenféle utánpótlástól.

Újabb jelentések szerint a japánok hétfőn is szüntelenül tüzzel árasztották el Corregidort s nagy rombolásokat okoztak az erődítményekben. A légi megfigyelők jelentése szerint Corregidor nagy pusztítás képét mutatja.

Az indiai kudarc várható következményei

Cripps angol különmegbízottnak Ujdelhiből való elutazása után az amerikai sajtót továbbra is foglalkoztatja az indiai kérdés. A Newyork Times azért tesz szemrehányást az angoloknak, hogy addig vártak, amíg az ellenség India kapui elé érkezett. A Boston Herald szerint az Egyesült Államokban most mindenki aggódva figyel, milyen következményei lesznek Anglia politikai kudarcának a katonai helyzet alakulására és hogyan viselkedik majd az indiai hadsereg és az indiai nép.

Berlinből jelentik: A Völkischer Beobachter részletesen foglalkozik Cripps elutazásával Indiából és többek között a következőket írja:

Anglia ma már nem könyvelheti el a maga számára a 300 milliónyi indiai önkéntes szövetségesként, ahogy azt Cripps küldetésével szerette volna elérni. Az indiai pártok — eddig még sohasem észlelt egyetértéssel — olyan elhatározásra jutottak, amely nemcsak azt fejezi ki, hogy Indiában értékteleneknek tartják az angol-szász ígéreteket, hanem egyben annak a sakkhúzásnak összeomlását is jelenti, amellyel a két szövetséges közös erővel megkísérelte az angol birodalom ingadozó épületének alátámasztását.

KALKUTTA ÉS MADRAS KIÜRÍTÉSE

A NTI ismerteti azt az angol jelentést, amely szerint Kalkutta másfél milliónyi lakosából 750.000 már elhagyta a várost. Még ebben

a hónapban mintegy negyedmillió főnyi lakosságot távolítanak el Kalkuttából. Csak a legfontosabb üzemekben alkalmazott munkások, valamint a polgári és katonai közigazgatásban alkalmazottak maradnak helyükön. Madrasból, India második nagy városából a veszélyeztetett keleti parton szintén elköltöztetik a lakosságot. A 600.000 lakosból eddig 130.000 elhagyta a várost.

LORD MOUNTBATTEN KINEVEZÉSE

Churchill bejelentette az alsóházban, hogy lord Mountbatten, György király másodunokatestvérét, egy svéd királyi hercegnő fiát kinevezték az egyesített hadműveletek vezetőjévé, ami azt jelenti, hogy egyidejűleg altengernagy, altábornagy és légi tengernagy tisztelettel bírt be. Svéd lapértésülések szerint Churchill e kinevezéssel nyilván tápot akart adni azoknak az angol reményeknek, amelyek támadást követelnek — minthogy ez a három fegyvernemre kiterjedő tisztség azoknak a csapattesteknek parancsnokságát jelenti, amelyek a legkockázatosabb vállalkozásokra, nevezetesen a part-raszállási kísérletekre hivatottak.

FELFÜGGESZTETTÉK A RIOMI PER TÁRGYALÁSÁT

Vichyből jelenti az OFI: A vichyi hivatalos lapban kedd reggel rendelet jelent meg, amelynek értelmében a bizonyítás kiegészítése céljából a riomi per tárgyalását felfüggesztették.

Német hadijelentés

A német véderőparancsnokság közli:

Német tengeralattjárók és harci repülőgépek újabb súlyos csapásokat mértek az ellenséges ellátási hajózásra. Tengeralattjárók az Északi-tengeren megtámadtak egy Murmanszkból kifutott hajókaravánt és elsüllyesztettek két amerikai szállítóőzöst, összesen 12.200 bruttótonna tartalommal. Harci repülőgépek ugyanebből a hajókaravánból elsüllyesztettek egy négyezer tonnás tartályhajót, egy nagy kereskedelmi hajót pedig oly súlyosan megrongáltak, hogy számolni kell elvesztésével.

Az Atlanti-óceánon tengeralattjáróink 12 kereskedelmi hajót süllyesztettek el, összesen 104.000 bruttótonna tartalommal. Maiden valamennyi hajót — köztük hét nagy tartályhajót — közvetlenül Amerika keleti partjai előtt torpedóztak meg. Az ellenség ezzel újabb 15 kereskedelmi hajót vesztett, 120.000 bruttótonna tartalommal.

Kercs-félszigeten és a Donec-medencében helyi ellenséges előretöréseken kívül nem volt jelentősebb harci cselekmény. Német harci repülőgépek a Kaukázus egyik kiötlőjében bombatalálattal megrongáltak egy nagy szovjet tartályhajót.

A keleti arcvonal közepén sikeres támadó vállalkozásaink során nagyobb számú helységet elfoglaltunk. Egyes helyeken páncélosoktól támogatott, erősebb ellenséges támadásokat vertünk vissza.

Az északi arcvonalszakaszon körülrzártunk és megsemmisítettünk egy ellenséges köteléket.

Április 9-étől 13-áig a keleti arcvonalon 175 ellenséges páncélosot pusztítottunk el.

Észak-Afrikában visszavertük erős angol kötelékek előretörését és a hátráló ellenségnek jelentékeny veszteségeket okoztunk.

Málta katonaberendezéseinek bombázását éjjel-nappal folytatjuk.

Könnyű harci repülőgépek nappal sikerrel támadtak kikötői és ellátó berendezéseket Anglia déli partján s szétromboltak egy gyártelepet. Az elmúlt éjszaka nehéz német harci repülőkötelékek jó hatással bombáztak egy fontos ellátási kikötőt a Humber torkolatánál.

Dörnberg báró elutazott Budapestről

A MTI jelenti: Dörnberg báró rendkívüli német nagykövet a német kormány repülőgépén kedden délelőtt elutazott Budapestről. A budaörsi repülőtéren búcsúztatására megjelent a kormány nevében

bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár, valamint Teleki Gyula gróf követségi tanácsos, a külügyminisztérium protokollfőnöke.

Szombathelyi vezérezredes olaszországi szemleutja

Rómából jelentik: Vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes kedden délelőtt Közép-Olaszország fontos katonai központjait látogatta meg. Különös érdeklődéssel tekintette meg az ejtőernyősök iskoláját és megállapította azt a nagy haladást, amelyet Olaszország ezen a téren tett. A katonai repülésügy nagy gyakorlati telepén tett látogatása során a magyar tábornok meggyőződhetett arról az élénk tevékenységről, amely ezen a téren mutatkozik és az olasz légi erő rendelkezésére

álló eszközök jelentőségéről. Szombathelyi vezérezredes szerdán folytatja az olasz félsziget katonai intézményeinek megtekintését.

UJGUINEA JAPAN KEZEN

A Budapesti Értesítő londoni jelentése szerint Ujguinea szigetén minden hadászatiilag fontos hely — a rombadótt Port Moresby és Samaray kivételével — a japánok kezébe került. A hadműveletek, amelyeket nagy hőségben s a legnehezebb terepen kellett végrehajtani, lényegében véget értek.

Ünnepel a Délvidék

Bácsföldvár, Szenttamás, Péterréve, Sajkáslak, Bácsújfalu, Topolya

A felszabadulás első évfordulóját Bácsföldvár község polgársága is a nagy naphoz méltó fénnel és lelkes örömmel ünnepelte meg és eljöttek Haits és Varga repülő tisztek is, akik elsőnek hozták a felszabadulás boldogító tudatát, s akiket kitörő örömmel és szeretettel fogadott az ünnepelő közönség.

Az ünnepelés zenés ébresztővel kezdődött. Fél tíz óra körül a képviselő-testület az országzászló előtt ünnepi összközpontú tartott, melyen dr. Varga László főjegyző előterjesztésére a következő szövegű indítványt iktatták jegyzőkönyvbe: „Bácsföldvár község képviselőtestülete egyhangú határozattal kimondja, hogy 1941. évben a dicsőséges magyar honvédelem által történt felszabadítását a község közös ünnepei sorába beiktatja. Ezt a napot minden évben megünnepelni rendeli. A megünnepelés és megemlékezés időpontját pedig úgy állapítja meg, hogy az minden év április 13-i napjához legközelebb eső vasárnapra es-

1941. április 13-án ért ugyanis földet a felszabadulást hozó magyar felderítő repülőgép, melyből Haits Tibor főhadnagy megfigyelő tiszttel és Varga Gyula hadnagy pilóta szálltak ki.”

Tíz óra körül hálaadó szent mise volt, melyen az összes egyesületek és alakulatok megjelentek. Szent mise után a hősi emlékmű elé vonult az ünnepelő közönség, ahol dr. Varga főjegyző rövid megnyitó beszéde után elhangzott a Himnusz s utána Scherer Imre plébános mondat- ta el

gyönyörű gondolatokban, gazdag ünnepi beszédét, melyben 23 éves kisebbségi sorsunk megrázó kálváriáját és vigasztalan helyzetét. Tényi Maca szavalt a „Baldog Asszony” című hazafias költeményét, az alkalmi énekkar a tűzoltózenekar kísérete mellett a Bácskai indulót adta elő. Az ének elhangzása után Pallós János szavalt, majd Berkes József Tolna vármegye törv. hat. bizottságának tagja lépett az emelvényre s a magyar összefogás és egységről tartott meggyőzőhangú beszédét. Ihárosi Dezső levante szavalt a után Haits Tibor százados intézett rövid, tartalmas beszédet a

Kovács festészt

polgársághoz. Megköszönte a meleg fogadtatást és szeretet, mellyel körülveszik őket. Köszönetet mondott annak a 20 nemzetörnek is, akik a felszabadítás első napján félelmet nemismerve átkísérték őt a szomszéd községbe s az ellenséges területen bátor föllépésükkel ottani magyar testvéreink életét és vagyonát a biztosítóosztágot megérkeztéig biztosították. A lélekemelő és feledhetetlen ünnepély a Szózat elneklésével véget ért. Ekkor következett a díszfelvonulás és tisztelgés az Országzászló és Hősi emlékmű előtt. A menetben a frontharcosok, kerékpáros, lovas és gyalogos levették meg az emlékfák elültetése a leszállás helyén. Itt dr. Varga főjegyző rövid, hazafias beszédet intézett az ünnepelő közönséghez

Haits Tibor és Varga Gyula repülő tisztek pedig sajátkezűleg állították el a 4 darab platófát, 10 méteres négyzetben a leszállás helyén. A fák között állítják fel a

leszállást megörökítő emlékoszlop. A gyönyörűen sikerült emlékünnep rendezői dr. Varga községi főjegyző mellett Szép Lajosné, Antal Gábor, Antal Sándor, Botka Sándor, Buttás Pál, Hegedűs Gyula, Kovács Lajos, Kovács Ferenc, Kovács János és Rózsa Máté voltak.

Az ünnepség után beszélgettünk Varga Gyula t. repülőhadnaggal az egy év előtti eseményekről:

Hálatelt szívvel gondolok Bácsföldvár lakosságára — mondotta —, mert hősi elszántsággal álltak mellénk és voltak segítségünkre a rend fenntartásában az 5 nap alatt, míg csapatunk bevonult Bácsföldvárra és Csúrogra.

Mint emlékezetes, sok csetnik tartózkodott a gép leszállásakor Bácsföldváron, de Haits Tibor megfigyelő főhadnagy és Varga Gyula halált megvető bátorsága, határozott fellépése, a nemzetörök megszervezése biztosította a rendet, a magyarok élet- és vagyonbiztonságát. Varga Gyula és társa ragyogó példáját adta a magyar pilótatiszt bátorságának és tettekrekesztségének. Kettőn 5 napon át, míg csapatunk bevonult, a nemzetörök segítségével biztosították a lakosság életét és vagyonát, sőt, amikor a szomszéd Csúrog község segítséget kért, ott tettek és Csúrogon is megmentették a helyzetet. Hálatelt szívvel emlékezik Bácsföldvár és Csúrog a hősi teljesítményre — mondjuk Varga Gyulának, aki szerényen csak ennyit mond:

„Amit tettem, kötelességem volt!”

SZENTTAMÁS

Impozáns külsőségek között ünnepelte meg Szenttamás felszabadulásának első évfordulóját. Szombaton, már a délutáni órákban valóságos népvándorlás indult meg a község főtere felé. Minden házon lógó, az ablakokban gyertyák. Valamivel 7 óra után felsorakoztak a különböző

Ujvidék Mussolini B. út 25. II. Rakoczi F. út 36.

testületek, frontharcosok Horváth József parancsnoksága alatt, mellükön valamennyi háborús kitüntetésükkel, a képviselőtestület teljes számban dr. Czimmer József főjegyző vezetésével, a Tűzoltó Testület Baranyi parancsnokkal az élen, a tűzoltózenekarral, a tanári és tanító testület a diáksággal, utána a község beláthatatlan tömege, renge- színes lampionnal. A menet a község háza előtt gyülekezett, majd elindult a nemzetközi úton a köz- északi bejárata felé, ahol diadalkapu állt, ott ahol a győztes honvédek tavaly bevonul- tak.

Valamivel 8 óra után felharsant a kürt és a menet elindult. Az egész- napon át tartó szélvihar mintegy parancsszóra elállt.

Gyönyörű látvány volt a színes lampionok végelethatatlan sora. A

tűzoltózenekar pattogó indulói mel- lett vonult a menet végig a főbb utcákon a katolikus templom elé, az úton éltetve Ófömlétségét és a tengelyhatalmak államfőit. A templom előtt elhangzott Nemzeti Ima után a közönség széteszött. Másnap, vasár- nap reggel 6 óra körül a tűzoltó zene- kar zenés ébresztőjével folytatódott az ünnepség. Délelőtt megkoszo- rúzták a hősök síremlékét, majd istentiszteleten vettek részt, este az Ipartestület helyiségeiben ünnepély volt, színelőadással. Előadták a Ga- rabonciás diákok és a Tudjátok-e mi a haza című hazafias darabot. Az előadás, mely kitűnően sikerült, az éjjeli órákig tartott, a közönség az ipartestület minden helyiségét szí- nülük megtöltötte, úgyhogy a más- különben tágas termek kicsinynek bizonyultak. Az egész ünnepség a legnagyobb rendben zajlott le.

A Garabonciás diákokban Sztantics Mihály, Futó Antal, Sütő Julianna, Futó Ferenc, Gaál István, Harangozó Sándor, Horváth Borbála, Gaál Sándor, Oláh János, Bergel Julian- na, Király József, Tojzán Ferenc, Torma Illés, Bosnyák József, Holló András, Bazsalik József, Könyű János, Pozder Péter, Zóni Vicus, Ki- rály Etel, Vörös Veronka és Halla Mária arattak megérdemelt nagy si- kert. A Tudjátok-e mi a haza című színelőadás szereplői: Koller István, Szántó János, Kancsár Lajos, Koller Kálmán és Koller Tamás kitűnően játszottak. A sugó szerepét Tóth Sándor látta el.

PÉTERRÉVE

Hétfőn, április 13-án volt egy éve, hogy a magyar honvédség átlépte a péterrévei határt. Reggel zenés éb- resztő volt a tűzharcosok s levették részvételével. 8 óra körül az iskolás- gyermekek templomba mentek és utána igen színes programmal ül- tek meg az ünnepet a Legényegylet- ben. Tíz óra körül a tűzharcosok, leven- ték, egyesületek negyisét hallgat- tak hálaadó istentisztelettel, ame- lyet dr. Takács Ferenc celebrált. Az istentisztelet után háromezren gyü- lekeztek a Hősök emlékművénél, ahol a Hízkegy elneklése után Ke- llemen György tűzharcos szerv. tiszt ismertette az örök ünnep jelentősé- gét. A beszéd közben

egy perces hallgatással adóztak a felszabadulás alatt hősihalált halt honvédek emlékének.

Beszédet mondott még Korhecz Gyula községi bíró és Árpás Ferenc vi- őzjelölt. Szavaltak: Pece Pannika, Darabos Erzsike, mély hatást kel- tett mind a két szavaltat, Tóth Jancsi „Gondolj Trianonra” című verset szavalt, Varga József a Hitvallást nagy tetszéssel adta elő. A Himnusz elneklése után a zenekar térzenét adott.

Az ünnepélyről hódoló táviratot küldött a község Ófömlétségének a Kormányzó Úrnak és vitéz Hajnal Alajos ezredesnek, aki ezredével elő- szőr lépte át a község határát. Április 13-át örökünnepévé mondta ki a község. Délig az üzletek zárva vol- tak.

SAJKÁSLAK

A felszabadulás egyéves évfordu- lóját a sajkáslaki magyarság bensőségesen ünnepelte meg. Minden házat fellobogóztak a nemzetiszíni zászlóval. Tíz óra körül ünnepélyes há- laadó istentisztelet volt. Utána az egész nép zeneszó mellett a község- háza elé ment, ahol a helybeli le- venték jólsikerült népünnepélyt ren- deztek. Naszádos István tanító-pa- rancsnok mélyszántású beszédben méltatta a felszabadulás jelentősé-

gét. Délben a halászegyesület a Dél- vidéki Magyar Közművelődési Szö- vetség rendezése mellett százerité- kes bankettet rendezett. A Délvidé- ki Magyar Közművelődés Szövetség elnöke

meleg szavakkal emlékezett meg Magyarországi Kormányzójáról,

akit az egybegyűltek lelkesen éltet- tek. Délután négy óra körül a Levente- egyesület vidám népünnepélyt ren- dezett igen nagy sikerrel. Sok tap- sot kaptak az énekesek. Este ugyan- csak a Levente-egyesület Naszádos István, Tóth Antal és Milánovics Károly szakoktatók közreműködésé- vel előadta Daniss Jenő Széttört a bilincs című háromfelvonásos drá- máját. A végén, amikor behozták a magyar zászlót és a szereplők éléne- kelték a Himnusz, szem nem ma- radt szárazon. Valamennyi szereplő tudásának legjavát adta. Különös elismerés illeti meg Naszádos István parancsnokot, ki fáradozást nem is- merve, mindent elkövetett, hogy az ünnepély, mely betöltötte úgyszól- ván az egész napot, minél maradandóbb emléket hagyjon az emberek szívében. Ez teljes mértékben sike- rült is. Előadás után tánc következ- tett, mely a legjobb hangulatban és egyetértésben ért véget.

BÁCSÚJFALU

Bácsújfalu népe is a legbensőbbben ülte meg a bevonulás egyéves év- fordulóját. Szombat este tartotta meg a DMKSz fiókja az iskolások bevonásával a gyermekünnepélyt hazafias dalok éneklésével és kis színelőadással. A siker megható volt. Vasárnap a templomokban há- laadó istentiszteletek voltak. Magyar nemzeti színű zászló nem hiányzott egy házról sem.

Este az ünnepi előadást zsúfolt te- rem nézte végig és nagy lelkesedés- sel éltetve Kormányzójunkat, he- lyettesét és a honvédséget. A színi- előadás úgy anyagilag, mint erköl- csileg fényesen sikerült.

TOPOLYA

Topolya lakossága vasárnap ünne- pelte a felszabadulás első évfordu- lóját, felejthetetlen külsőséggel.

Szombat este a sportpályán tábor- tűz volt, majd 11 óra körül szentség- imádás a nagytemplomban, kizáró- lag férfiak részére.

A szentségimádáson több mint 3000 férfi vett részt.

Vasárnap reggel a ceglédi levették zenekara adott zenés ébresztőt, 8 óra körül az ünnepelő közönség a teme- tőbe vonult és megkoszorúzták az egy év előtti felszabadítási harcokban hősi halált halt honvédek sírjait. A síroknál Kovács Sz. István járási vi- tézi hadnagy mondott megható em- lékbeszédet. Délelőtt fél 10 óra körül a sportpályán tábori mise volt, me- lyen az egész község lakossága részt- vett. A mise után volt a bevonulási emlékünnepély, majd

Tóth Isaszegi Ferenc községi bí- ró mondott könnyekig megható ünnepi beszédet.

Több zeneszám és költemény elő- adása után Klmpa György huszár- százados mondott záróbeszédet. Dél- után a sportpályán népünnepély volt a fiú- és lányleventék, cserkészek, valamint a regőscsoport közreműkö- désével. Este a Véber és Tölgyesi vendéglőben műsoros volt, amely- nek keretében szerepeltek a regő- sök, ceglédi levante zenekar, több énekszám és költemény. A Véber vendéglőben Falcione Árpád ország- gyűlési képviselő, a Tölgyesi ven- déglőben pedig Dukay Károly káp- lán mondott ünnepi beszédet. A mű- soros esték jövedelmét a szegénysor- sú vízkárosultak felségélyezésére lesz fordítva.

HALLÓ!

A Német Távirati Iroda ismerteti az angol hírszolgálat jelentését, amely szerint Délangliában, hétfőn, egy repülőgyakorlaton súlyos szerencsétlenség történt. Tizennégy repülő, részben magasrangú tiszt, köztük egy dandártábornok életét vesztette, 40-50 tiszt és legénységi állományú egyén pedig megsebesült. A szerencsétlenség akkor történt, amikor egy bombázó repülőgép színtelel bombatámadás céljából zuhanórepülést kísérelt meg.

Molotov külügyi népbiztos hétfőn fogadta Stanleyt, Anglia új moszkvai nagykövétét.

Olaszországban rendelet jelent meg, amely szabályozza az úgynevezett blokádtörő olasz hajók legénységének illetményeit. Ezek szerint a hajók kapitánya 50.000 líra, a vezető mérnök 45.000 líra, az altisztek tízezer líra, a matrózok 5000, a hajóinasok pedig 2500 líra jutalmat kapnak minden út után.

A párizsi német katonai hatóság közli, hogy április 2-án meggyilkoltak egy német őrszemélt és ugyanakkor egy a német katonaság által elfoglalt lokálba bombát dobáltak. Megtorlásul öt kommunisztát kivégeztek. Ha április 17-ig a merénylet értelmi szerzőit nem tartóztatják le, akkor bizonyos számú egyetemlegesen felelős egyént, zsidót és kommunisztát agyonlőnek.

A bolgár király kihallgatáson fogadta Oshima tábornok, berlini japán nagykövét. A nagykövet ezután hosszas megbeszélést tartott a bolgár miniszterelnökkel, majd repülőgépen Athénbe utazott.

Velencében véget ért a nemzeti sajtótisztviselők ülése. A nemzeti újságírók egyesületeinek uniója elhatározta, hogy a legközelebbi kongresszust az ősszel Budapesten tartják meg.

Nicaragua kormánya a legsürgősebben pénzügyi támogatást kért az Egyesült Államoktól, hogy enyhítse súlyos gazdasági válságát. Ez a válság az aranypiacok forgalmának beéregyaszta következtében állott elő. Minthogy a háború következtében a kávékivitel is lehetetlenné vált, az országnak semmiféle bevétele sincs.

Bulgária minden városában lelkes ünnepség között ülték meg Macedónia és Trákia felszabadításának és az anyaországhoz történt visszacsatolásának évfordulóját.

Az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma közli, hogy egy nagyobb tonnatartalmú gőzöst az atlanti partok mentén elsüllyesztettek.

Londonban razzikiat rendeznek, amelyeken a katonaszökevényeket keresik. Legutóbb egy kutyaverseny pályán kétszáz katonaszökevényt fogtak el.

Rio de Janeiróból jelentik: Brazília északi partjának közelében megtorpedóztak két brit kereskedelmi gőzöst és egy amerikai kőolajszállító hajót. A kereskedelmi gőzösek 24 hajótöröttjére súlyos állapotban találtak rá. Szombat óta az atlanti partok mentén megtorpedózott gőzösről 290 hajótörött érkezett az atlanti partok kikötőibe.

A kaliforniai partvidéken két nagy amerikai katonai repülőgép összeütközött és lezuhant. A szerencsétlenség alkalmával tizennégyen szörnyethaltak.

Ujverbász is megünnepelte a felszabadulást

A magyaroknak és németeknek össze kell fogniuk ebben a súlyos harcban — mondotta Hamm Ferenc német képviselő

A bácskai németek kultúrközpontja, Ujverbász hétfőn ülte meg ünnepi keretek között a magyar honvédség bevonulásának és a Bácska felszabadulásának napját. Az ünnepségen vitéz Feketehalmy-Czeydner Ferenc altábornagy-hadtestparancsnokot Gunde Géza ezredes képviselte.

Az ünnepséget a Himnusszal nyitották meg, majd Seidl Róbert a DMKSz újverbázi fiókjának elnöke beszélt. Német részről Hamm Ferenc országgyűlési képviselő mondott beszédet. Hangoztatta, hogy ezt a területet magyarok és németek foglalták vissza a törököktől, a magyarok és németek most együttesen harcol-

nak és ezért az itteni magyar és német lakosságnak is össze kell fognia és kéz- a kézben dolgozni.

Az ünnepség végén a német közönség a Deutschland Liedet énekelte el.

Az Ujvidékről kivonult határőrszázad ezután díszmenetben vonult el a megjelent előkelőségek előtt. A honvédek után az újverbázi leventék, valamint a németek formaruhás alakulatai vonultak el a katonazene hangjai mellett.

Gunde Géza ezredes, a hadtestparancsnok képviselőtében az ünnepség után látogatásokat tett Ujverbász magyar és német vezető személyiségeinél.

Százharmincnyolc tanteremben 18.000 tanuló

RENDKIVÜL ÉRDEKES TÁRGYSOROZATTAL SZERDÁN TARTJA ELSŐ KÖZGYŰLÉSÉT SZABADKA TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁGA

Szabadkáról jelentik: A felszabadult Szabadka törvényhatósági bizottsága szerdán, április 15-én délelőtt tartja első közgyűlését a város háza dísztermében. A közgyűlés tárgysorozatán rendkívül érdekes ügyek szerepelnek. A közgyűlés elé terjesztendő ügyeket kedden délelőtt tárgyalta a közgyűlés és feldolgozta a 15-i közgyűlés teljes anyagát. Dr. Vojnich Aladár kultúrtaácsnok a tanító- és iskolai ügyekkel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a

138 tanteremben jelenleg 18.000 diák zsúfolódik össze

ez a legnagyobb mértékben egészségtelen. A piaristák közeli szabadkai letelepülésével kapcsolatban kiderült, hogy a piaristák jövőre már gimnáziumot is létesítenek. A szabadkai zeneiskola ügyét rendezték. Igazgató lett Szemlér István okleveles zenetanár, a székesfehérvári zeneiskola igazgatója, rendes tanárokká választották: Koller Evt, Fabry Anikót, Krombolz Ká-

rolyt, Hruzmáné Siflis Irmát, Báthory Sándort, Bermell Miklóst, Rónay Margitot és Macákné Vass Ellát. Ezenkívül még két óraadó tanárt alkalmaznak. A közgyűlés elfogadta a

karnagyképző intézet felállításáról szóló javaslatot,

amit szintén tárgyalásra terjeszt a közgyűlés elé. Karnagyképző intézet ezidő szerint Magyarországon csak egy működik, a Liszt Ferenc zeneakadémián. A karnagyképző intézetnél két rendes tanári katedrát állítanak, egy orgonatanári és egy karnagy karszékét. Ezenkívül három óraadó tanárt alkalmaznak. A karnagyképző intézet felállítására utólagos jóváhagyást és állami segínyt kérnek.

A közgyűlés elhatározta, hogy a közgyűlés elé utalja azt a javaslatot is, amely

a Művelődési és Közművelődési Bizottság elnevezett szegény iskolánövérék Kalocsáról Szabadkára hozatalával foglalkozik.

MÉP értekezlet Topolyán

A MÉP topolyai szervezete értekezletet tartott a község háza tanácstermében. Megjelent dr. Falcione Árpád a topolyai járás országgyűlési képviselője és Regős Béla alezredes a MÉP főtitkára. Dr. Falcione Árpád képviselő kijelentette, hogy ez első alkalommal nem beszámoló, hanem

a sürgősen orvoslásra váró panaszok meghallgatása céljából hivatta össze az értekezletet.

Dr. Regős Béla ismertette a trianoni Magyarország, életét, az elvégzett munkákat, a folyó ügyeket és a megoldásra váró feladatokat. Ugy dr. Falcione, mint Regős beszéde általános tetszést váltott ki. Az értekezlet megválasztotta a járási és községi vezetőket, illetve az üresedésben levő járási hivatalokra választott új tiszteteket. Ugyan is a korábbi kinevezés értelmében a járás elnöke Dr. Sántha György volt, társelnöke pedig Kalmár Tihamér, akik helyett, miután a képviselőházba kerültek — új tisztikart jelöltettek. Elnökké Tóth Isaszegi Ferenc községi bírót, társelnökké Mikuska Mihályt, helyettes titkárrá Gulyás Antal tanítót választották. A régi

tisztségek maradtak a következők: elnökhelyettes Kiskároly János, társelnökök Dr. Pummer Sándor és Kiss Lajos, titkár Dr. Rác Jenő. A községi vezetőségbe egyhangúlag a következőket választották: elnök Bacsa József, társelnök Vadóc Lajos, elnökhelyettes Pataki Boldizsár és Szabolcski József, titkárok Szent Mihály és Paláncsai János. A községet 12. körzetre osztják. A körzeteknek külön vezetőik lesznek, akiket a beosztás után hoznak javaslatba.

Papp György

sörraktár, rum- és likörgyár.

UJVIDÉK

Széchenyi u. 33. Tel. 39-38

ajánlja kiváló minőségű **likörjeit** és egyéb szeszes italait

Haggenmacher

sörkülönlegességek:

Paracelsus sör

Bar sör

Szalón és Bajorsör

Likörkülönlegességek:

Kávé likör

Megy likör

1942. évi április 16-án a Reggeli Ujság?

Nyugati p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. III. (perron)
Teréz krt. 15
Múzeum krt. 1
Hungári-szálló
Szt. Gellért-tér BSzKRT várócs.
Erzsébet krt. 39
Rákóczi-út 21
Erzsébet krt. 1
József krt. 50
Kelenföld p. u.

Tűzértségi lögyakorlat lesz Ujvidék határában

M. kir. rendőrség ujvidéki kapitánysága

2289/1942 szám.

HIRDETMENY

1942 évi április hó 16-án 7 órától a tűzértségi Ujvidék határában a Temerini úttól keletre és a Fencs csatornától északra fekvő területen éles lövészetet tart.

A kijelölt terület határain katonai örök lesznek felállítva és piros zászlók kitzúve.

A lőtér területén kereszttől vezető összes utakon a lövészet tartama alatt közlekedni tilos.

A lőtér területén tartozkodók és ott lakók a lövészet napján a lőtér területét reggel 7 óráig elhagyni kötelesek, ellenkező esetben a bekövetkezett szerencsétlenségekért a honvédkincstár felelőséget nem vállal.

A lakosság a lőtér lezárására kirendelt katonai szervek utasításait betartani kötelesek. Ha egyes személyek és járóművek az örök felállítási helyének megkerülésével, vagy más módon jutnak be a lőtér területére, az előforduló szerencsétlenségekért a kincstár felelőséget nem vállal. Fel nem robbant lövedékek és lövedékrészek érintése még hosszabb idő eltelté után is életveszélyes. Tehát azok érintése szigorúan tilos.

A lőtér területére ott sem szabad bejárni, ahol csak piros zászló van kitzúve.

A lőtér felállított kincstári tulajdonú képező célanyagot, jelzőtáblákat, sorompókat, zászlókat, fávbeszélőanyagokat elvinni vagy megrongálni tilos. Ezen tilalom ellen vétőket büntetőjogi és kártérítési kötelezettség terheli.

Ha valaki fel nem robbant lövedéket talál, azt érintés nélkül, feltűnő módon (gallyakkal kövekkel) jelölje meg és közölje a határőrszázad üteg parancsnoksággal vagy a rendőrséggel.

Aki fel nem robbant lövedéket talál és jelenti, készpénz jutalomban részesül.

Aki a hirdetményben felsorolt tilalmak valamelyikét megsérti, büntetésben részesül.

Ujvidék, 1942 évi április hó 10-én.

A kapitányság vezetője:

ZOMBORY S. K.

m. kir. rendőrfőtanácsos

EMELKEDIK A CSIGAFOGYASZTÁS

Kérdem: ha nő a csigafogyasztás, vagyis más szóval: több csigát eszünk, nem fenyeget-e az a veszély, hogy csigalassúsággal jár az eszünk?

FANYAR TÓBIAS

Abaffy László néprajzi riportja:

Bajtemetés Északon meg Délen

A Saimaa tó ott van a magas északon. Az északi testvérek fenyőerdőkkel borított, tízezer tó tükrétől csillogó országában. A nagy tó partján kis városka van, úgy hívják, hogy Lappeenranta.

Bizony! furcsa ország az északi testvérek fagyos országa. Nincs bor, nincs pálinka, tilos a szeszivás, hát Finnországban korcsma sincsen. Csak éttermek vannak, — ravintolák, és kedélyes kis kávéházak, — kahvilák. Finn legények és leányok ezekben gyülekeznek össze a hosszú téli estéken. Itt nótáznak a finn fiatalok szép, hideg finn dalokat a Kalevalából. Stool zászlóról, — néha pedig furcsa ütemű népdalokat Karelia földjéről. A télidőnek azonban Finnországban is csak végeszakad egyszer minden évben. Olyankor mondják aztán finn atyáinkiai „Suomessa on kesät!”... „Szuomira jobb idők következnek!”

A jobb idők, a nyár közeledtekor pedig, utolsó hó elolvadása előtt tehát még egyszer összegyülekeznek valamelyik étteremben a finn legények meg leányok. Mindig egy péntek este: iltasaunan saapussa,...

esti fürdő idejekor.

A nagy teremben összeállanak párosával: Teritu (magyarul Szőlőfűrt) mellé kerül az Eero, (Erik), a Pirko (Piroska) párja a Pavao (Pál) lesz, míg Helmi (Gyöngyvirág) a Jouko (Jóka) karjába akasztkodik. Mind-egyik legény és mindenik leány kis gyertyácskát tart a kezében. Bent a teremben azután meggyújtják a gyertyákat.

Aztán kimennek. Az udvarra, ott sítalpat kötnek valamennyien. Aztán elindulnak a partra.

Az esztendő utolsó haván vígan siklanak a sítalpak, leányok, legények pedig szélesebben haladnak egymás mellett. Közben énekelnek. Ilyenformán:

Letartóztatják az egyiptomi muzulmánok vezetőjét

A Messagero értesülése szerint Nahas pasa egyiptomi miniszterelnök rendeletére letartóztatták El Maragit, az egyiptomi muzulmán papság legfőbb vezetőjét. A letartóztatást azzal indokolják, hogy El Maragi, mint az egyik egyetem rektora, nem engedelmeskedett az egyetem bezárásáról szóló miniszterelnöki rendelkezésnek. A rektor ezt azzal indokolta, hogy az egyetem bezárásának elrendelése csak akkor törvényes, ha azt Faruk király bocsátja ki. A miniszterelnök ennek folytán elrendelte El Maragi, öt kari dékán, valamint Kairó és más városok valamennyi középiskolai igazgatójának letartóztatását.

«(IIII)»»

TÖRÖKORSZÁG és Németország között megegyezés jött létre nagyobb mennyiségű hal szállítására. A megegyezés értelmében Törökország ötmillió birodalmi márka értékben évenként 10—12 ezer tonna, halat, főleg makrellát szállít Németországnak. A makrella kiválóan alkalmas konzerválásra. A megegyezés intezkedik, hogy Törökország a megjelölt mennyiséget már ezekben is szállítani tartozik.

„Oi kysät, oi, Voi tulette, voi, Voi kysät oi,...

vagy magyarul a furcsa ütemű szavakat:

„Hej kiszé, hej, Búval jöttél, bajjal, Jaj kiszé, hej!”...

Énekszó mellett futnak a finn legények meg leányok a Saimaa partjára. Énekelnek és féltő aggodalommal ügyelnek a gyertya lángjára. Mert amelyik legénynek, vagy leánynak kioltja a szellő a gyertyáját, az máris feketik reá a Szent Mihály lovára. Ősi babonák hite szerint

annak már nemsokára harangoznak.

Amelyik pár ellenben égő gyertyával jut le a Saimaa partra, ... hát ennek is van jelentése. Nemcsak ősi babonák hite, hanem fiatal szívük szerelmes akarata szerint is.

„Oi kysät oi!”

S A BAJTEMETÉS MAGYAR FÖLDÖN!

Tavaszi elején szokott lenni. Böjti idők mulásakor. Virágvasárnap.

Bökényi partok alatt összegyülekeznek olyankor a legények. Az ivóban. Sokszoknyás magyar lányok pedig a korcsma udvarán. Énekelnek, danolásznak.

Mikor aztán odafent az ég alján Sánta Kata már együtt mulat az Ur Bérösivel a Bokorban, akkor megindulnak. A Partra. Mindegyik legény, meg mindenik leány méteres husángot visz magával. Erre száraz szalma, száraz virág, meg egyéb könnyen gyuló szerkezet van reá kötve.

Drágán vette a húst ~ 500 pengőre ítélik

Tárgyalások az újvidéki uzsorabíróságon

Az újvidéki uzsorabíróságon most tárgyalta dr. Lugosi Dömötör törvényszéki tanácselnök Filkó Mihály és Vrska Pál kiszácsi lakosok árdrágításának ügyét. Filkó a vád szerint a sertéshúst elősúlyban 1 pengő 80 fillérért adta el Vrskának, aki azonban nem a saját részére vásárolta a sertést, hanem kereskedelem céljából s még drágább áron akarta továbbadni. A bizonyítási eljárás után a bíróság büntetésnek nyilvánította mindkét vádlottat és fejenként 500—500 pengő pénzbüntetésre, valamint 3—3 évi hivatal és politikai jogvesztésre ítélte.

Zagoresik János újvidéki lakos a múlt év júniusában tejet drágított, az uzsorabíróság 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. Kővágó Jánosné tojásdrágítás miatt 30 pengő pénzbüntetésre és 1 évi hivatalvesztésre ítélték. Badó Mártonné temerini asszonyt, mert az újvidéki piacon a liba kilóját 3 pengő 50 fillérért árultotta, Zséli Ferencné temerini asszonyt pedig, mert szintén az újvidéki piacon a tojást árulta drágábban a megállapítottnál, fejenként 50—50 pengő pénzbüntetésre ítélte az uzsorabíróság.

Rögtönítélő bírósági ítéletek a győri szabotázsügyben

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar királyi honvédezerkar főnökének bírósága, mint rögtönítélő bíróság a győri szabotázsügyben, mely alkalommal egy hadiüzemben géprobantást terveztek, Nádas Ernő magántisztviselőt, Marton Dezső színházi titkárt és Piesz Irma háztartási alkalmazottat kötéltálati halálra ítélte. Nádas Ernő az ítéletet 1942.

április hó 11-én végrehajtották, míg a honvédezerkar főnöke a halálbüntetést Marton Dezsőnél életfogytiglani, Piesz Irmánál pedig 15 évi fegyházra változtatta át. A még letartóztatásban lévő többi vádlott, még pedig: Singer Endre, Szántó (Strasser) György, Lengyel (Lővi) Endre, Neubauer György és Békeffi László ügyében a rendes hadbírósg fog a közeljövőben ítéletet mondani.

Madzaggal. A husángnak a neve: kiszé. Mikoron pedig a legények megérkeznek a parthoz, ottan megállanak. Tőlük lejjebb, vízfolyás irányában a leányok is.

Mindegyik gyertyát erősít a kiszé közepére.

Aztán meggyújtják a gyertyákat. A legények égő gyertyástól vízre engedik a kiszét. A víz viszi le ezeket lassú csobogással. Le, a lányokhoz. Azok már eddigelé térdig túrték fel a sok szoknyát. Vagy még attól is följjebb. Néha. Ha kell. Aztán szép sorjában belegázolnak a vízbe. Reáengedik a vízre a kiszétök is. Aztán kimennek a partra és együtt haladnak a legényekkel. Kísérik a kiszéket.

Közben énekelnek. Ilyenformán:

„Hej kiszé, haj ki! Gyertyámat ne ótsd ki, Ugy vidd a tengörbe...” „Hej kiszé! haj ki!”

Mert teszem, ha valamelyik legénynek, vagy leánynak a víz kioltja a gyertyáját, akkor az a legény, vagy leány máris feketik a Szent Mihály lovára. Mert annak máris harangoznak, — legalább is így véli babonás öregek hite... Néha azonban mást énekelnek. Azt, hogy:

„Hej kiszé, haj ki! Gyöngye Erzsébet gyere ki, Balog Estván vár ki! Hej kiszé, haj ki!”

Persze: a Turi Kata a Suba Sandrit éneklé ki. A vak Gera lánya pedig ismét mást. Akit a szíve óhajt, a Páncél Gyurkát. Ezt olyankor énekelgetik, amikor odabent a vízben két kiszét egymás mellé sodor a víz árja. Mert ennek is van jelentése.

Nemcsak babonás vén öregek, hanem fiatal szívük szerelmes akarata szerint is.

„Hej kiszé! haj ki!”

Évezredes elszakítottaságokon túl is, Saimaa partján, bökényi vizek mentén azonos lélek örökösök azonos népi szokásokkal az el nem tiporható testvéri mivolt fölött.

HIREK

— **ÜGYELETES SZOLGÁLAT ÚJVIDÉKEN ÁPRILIS 11-TŐL ÁPRILIS 18-IG.** Ügyeletes orvos: Dr. Horváth József, Mussolini u. 11. sz., telefon: 27—49. Ügyeletes gyógyszerárak: Raletits, II. Rákóczi Ferenc u. 2. sz., telef.: 21—00 és Nenádovits László, Mussolini u. 12. sz., telefon: 23—95. Mentők és tűzoltók Andrassy utca 12. szám, telefon: 33—22.

— **Átvette hivatala vezetését az újvidéki rendőrség bűnügyi osztályának új vezetője.** A nyíregyházáról Újvidékre helyezett dr. Rác Kázmér rendőrtanácsos, az újvidéki kapitányság helyettes vezetője és a bűnügyi osztály vezetője tegnap vette át hivatala vezetését.

— **Betörések Szabadkán.** Szabadkáról jelentik: A szabadkai rendőrségre az utóbbi 24 óra alatt több feljelentés érkezett ismeretlen tettesek ellen, akik a város különböző pontjain betöréseket követtek el. Tóth Józseftől a betörők 80 pengő értékű ruhaneműt loptak el, Karig Emil szövetkezeti felvigyázótól szintén ruhafélét loptak el a tettesek. Máziás János papucsostól pedig 500 pengő értékben bőrárut zsákmányoltak. A rendőrség mindhárom esetben széleskörű nyomozást indított.

— **Halálozás.** Hosszas szenvedés után 89 esztendő korában elhunyt Szabadkán Czebak Malvin zeneszerző és zongoratanárnő. Czebak Malvin évtizedeken át Újvidéken működött generációkat nevelt a zenének, egyik balettjét a század elején a budapesti Operaház is elfogadta. Újvidéken 1926-ban nagy sikerrel adták elő egyik operettjét, melynek úgy a zenéjét, mint a szövegét ő írta. Halála Újvidéken is széles körökben általános, mély részvétet keltett.

— **Bolgár dohányszállítások Németországba.** Németország és Bulgária között nemrég létrejött egyezmény következtében, mely a bolgár dohány 1941. és 42. évi értékesítését biztosítja Németországba és a megszállt keleti területekre 4 millióra léva értékű 42 millió kg. nyersdohány szállítanak. A német és bolgár dohánygazdaság szoros együttműködését bizonyítja a Szófiában közösen létesített keleti dohánykutató intézet, mely a német vezetés alatt álló nemzetközi brémai dohánytársaság indítványára alakult és mely egyúttal központja lesz a balkáni dohánytermelésnek. A bolgár dohánytermelés fokozását bizonyítja, hogy az idén a természet, így különösen virginadohány-termesztés nagyobb területekre terjed ki és az eddigi 2000 ha. rózsaföldet is a dohánytermelés szolgálatába állítják.

— **ÚJFAJTA HANGHULLÁMOT FEDEZTEK FEL NÉMETORSZÁGBAN.** A német akusztikai folyóirat legújabb számában dr. Herford beszámol egy új hanghullámmal végzett kísérletéről. Az eddig ismeretlen „szívhanghullámok” teljesen eltérnek a közönséges hanghullámoktól. Érdekes például, hogy az újfajta hanghullámmal való sugárzás által a szilárd szövetek folyékony anyagok tulajdonságait veszítik fel. Így „száraz porcseppek” keletkeznek, kerek felülettel, melyek erős energia hatására „elpárolognak”, vagyis hullámzó porkavargássá válnak át. Így a liszt az újfajta sugárzás által hatalmas hólyagokat képez. Az eddigi kísérletek a fent nevezett kutató munkájának még csak kezdetét jelentik.

Délvidék fiatal katolikus kántoraihoz!

Felhívom azokat a fiatal délvidéki katolikus kántorokat, akik a megszállás alatt szerezték oklevelüket, amennyiben kedvük lenne helyzetük biztosítása érdekében — kivételesen magánúton — elvégezni a tanítóképzőt, jelentsek be azonnal szándékukat címre. Egyelőre közöljék a következő adatokat: név, pontos cím, életkor, iskolai végzettség, jelenlegi állás.

Az akció sikere a jelentkezők számától függ, tehát ajánlatos mielőbb jelentkezni.

Részletesebb felvilágosítást levelben fogok adni.

Dr. Takács Ferenc plébános,
országgyűlési képviselő,
Péterréve

Nemzetközi zsebmetszőt fogott a budapesti rendőrség. Budapesti hétfőn izgalmas hajszát követően elfogták Reising Ferenc nemzetközi zsebmetszőt, akit európai zsebmetsző ismert a rendőrség. Reisinger a villamoson megkísérelte ellopni egy nő kezításkájából a pénztárcát, a nő azonban észrevette a lopási kísérletet. Reisinger leugrott a villamosról és futásnak eredt, többen üldözőbe vették és a Berliini téren át a Vilmos császár útig üldözték, ahol az őrszemes rendőr elfogta. Reisinger kijelentette, hogy életében először reszketett a keze és ez okozta vesztét. Zsebében 1400 pengőt találtak. Reisinger ezt Budapest és Komárom között lopta ki egy ismeretlen ember zsebéből.

Középkorú egyének, akik erősen elhízottak, a régbévált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres használata által mindennapos könnyű székürülést és testsúlyuk fokozatos csökkenését érhetik el. Kérdezze meg orvosát!

Kovács Kalinka és Keszler Öskár
Szombathely Uvidék
jegyesek
(Minden külön értesítés helyett)

Rohamkésél agyonszúrta leányát. Kézdivásárhelyen megrendítő családi tragédia történt. Vetés János 73 éves felszemére vak földműves a világháborúból megörzött rohamkésével agyonszúrta leányát. Apa és leánya között napi rendben volt a veszekedés. A lány ugyanis azt követelte apjától, hogy még életében írassa rá három holdnyi földjét. Hétfőn is vita keletkezett emiatt, a vita hevében Vetés előkapta rohamkését és szíveszúrta leányát, aki a helyszínen meghalt.

Felnyársalt a kocsiút egy motorkerékpárost. Mayor Adám pécsi kereskedő hétfőre virradó éjjel motorkerékpárján robogott az országúton. Reflektorja nem égett és ezért összeütközött egy szekérrel, amelynek rúdja valóságosan felnyársalta. Haldokolva szállították a kórházba.

Villámcsapás Bácsföldváron. Vasárnap délután 4 órakor futózápor vonult el Bácsföldvár fölött s a villám Gregus József udvarán az akácfába belesapott. A villámcsapástól a fa alatt lévő szalmakazal tüzet fogott s a mellette épült fészerrel együtt leégett. A kivonult tűzoltóságnak már nem sok dolga akadt. A kár mintegy 250 pengő.

APRILIS 15

1919-1942

1920. A magyar békeküldöttséget Neuillyből Versaillesbe helyezték át, a Hotel de Reservoirsba. — A japánok Szibériában győzelmet arattak a bolsevistákon, elfoglalták Nikolajevszket, Szamarát és a Bajkál-tó keleti partján is megverték őket.

1926. A románok szétosztották Bethlen István gr. 1410 holdas birtokát és részére egészben 10 holdat hagytak meg.

1930. Horthy Miklós kormányzó jelenlétében elhelyezték Budapestben a tisztviselőtelepi református „Emlékezet templomá”-nak alapkövét.

1933. A francia jobboldali sajtó nyíltan állást foglalt Csehszlovákia feldarabolása ellen.

1935. Meghalt Petrovics Sándor az Osztrák—Magyar Bank volt kormányzója és 1918-ban pénzügyminiszter. — Magyar—cseh gazdasági egyezmény létesült.

1941. Magyar illetékes hely válaszolt a Szovjet Távirati Irodának és kijelenti, hogy Magyarországnak becsületbeli kötelessége volt, hogy a Jugoszláviához csatolt területek magyarságát védelmébe vegye. — Bulgária megszakította a diplomáciai összeköttetést Jugoszláviával. — A németek elfoglalták Sarajevót; Szalonikinél pedig áttörték a görög frontot. Az olaszok Spalatót foglalták el.

Hírek Bácsfeketehégről. Szerdán kezdődik Bácsfeketehegyen a leventeoktatás, amelyen minden leventekorban levő ifjú köteles résztvenni. Oktatók a következők: Bányai Gyula tanító, Kozma László tanító, Nyíri József református lelkész, Moóri Károly segédjegyző, ifj. Bartha Gábor és Németh Mihály községi tisztviselők, Molnár Géza kereskedő, Nyíri Pap Zoltán kereskedő, Csoma Mihály ifj. iparos, Bácsi Lajos vendéglős. A tanfolyam vezetősége különösen a szülők figyelmét hívja fel, valamint a munkaadókat, hogy a leventeköteles ifjakat a megjelölt időben okvetlenül küldjék el, mert a hiányzók szülőit, illetve munkaadóit szigorúan felelősségre vonják.

A Főkörmányzóság harca a tuberkulózis ellen. A Főkörmányzóságban a napokban bizottságot alapítottak, melynek feladata a Főkörmányzóságban a tuberkulózis leküzdésére irányuló terv keresztülvitele és a bizottságban résztvevő hatóságok segítségével a betegség leküzdése. A tuberkulózis leküzdésére rendelkezésre álló berendezéseket továbbra is megtartják. A betegség elleni küzdelem fokozottabb leküzdésére tuberkulózis elleni közösség alakult éspedig külön a németek és külön a lengyelek részére. Az újonnan alakult bizottság különben a Főkörmányzóságot képviseli a nemzetközi tuberkulózis elleni bizottságban.

Cukorjegyet találtak Ujvidéken. Kedd reggel állami cukorjegyet találtak Ujvidéken, a Széchenyi utcában. A cukorjegy száma: 1200. Tulajdonosa a vásárlókönyv bemutatása ellenében a cukorjegyet szerkesztőségünkben átveheti.

Az újvidéki Nemzeti Munkaközpont közleményei. A Nemzeti Munkaközpont értesíti a vegyipari szakcsoporthoz tagjait, hogy szerdán, 15-én este 7 órai kezdettel értekezletet tartanak. A megbeszélésen igen fontos kérdésekről lesz szó, ezért kéri a szappangyári és söripari munkásság pontos megjelenését. — A Nemzeti Munkaközpont csütörtökön, 16-án este 7 órakor választmányi ülést tart. Kéri a választmány tagjait, hogy az ülésen teljes számban és pontosan megjelenjenek.

Kishegyesi hírek. A leventeparancsnokság felhívja a leventeköteles ifjakat, hogy a rendszeres leventefoglalkozás megkezdődött. Minden leventeköteles férfi tartozik minden hétfőn reggel a leventegyakorlaton megjelenni. Aki indokolatlanul elmarad, azt szigorúan megbüntetik. — A borbély- és fodrászmesterek a szappanszükségletüket ezentúl az ipar- és kereskedelmi kamara útján igényelhetik. Szükséges tudnivalókat az ipartestületek nyújtanak. — Sipos István kovácmester 63 éves korában elhunyt. Temetésére a tűzharcos szervezet díszszakasza is kivonult.

A MÉHMÉREG BAKTERIUM-ÖLŐ HATÁSA. A méhméregnek a reumatikus fájdalmakat csillapító hatása már régen ismeretes és forráp néven kenőcs vagy befecskendezés alakjában az orvostudomány már régóta használja. A méhméreg nagyrészt organikus anyagokból, ezenkívül tryptophanból, chilinből, glicerinből, foszforsavból és palmitinsavból áll. A reumakezelésen kívül a gyógyításban vérfeloldó hatással fogva is szerepet játszott eddig, melyet a sapoinokkal való rokonságára lehet visszavezetni. A sapoinok azonban a mikroorganizmusokat, így a baktériumokat is gyors növekedésre ösztönzik, ezért szakkörökben nagy feltűnést keltett, hogy Schmidt-Lange doktor, a müncheni egyetem higiéniai intézetének kutatója megállapította, hogy a méhméregnek a rokonság ellenére baktériumölő hatása is van. Mint a bakteriológiában szokásos tenyésztélepeken végzett kísérletekből világosan kiderült, a méhméreg elsősorban a staphylokokkuszok és streptokokkuszok életképességére van világos kedvezőtlen befolyással, míg a főképpen a bélben tanyázó coli-baktériumokra kevésbé.

FELHÍVÁS AZ UJVIDÉKI KÓRUS TAGJAIHOZ

Felhívjuk az Ujvidéki Kórus férfi tagjait, hogy folyó hó 15-e helyett csütörtökön, 16-án este félnyolc órára a Délvidéki Konzervatorium helyiségében próbán és értekezleten okvetlenül szíveskedjenek megjelenni.

VEZETŐSEG

EGY JÉGVERÉS TÖNKRETEHETI A GAZDÁT!
Nincsen gonjja ha van jégkárbiztosítása!

Német-svéd faipari egyezmény. A Stockholmban aláírt német-svéd faipari egyezmény következtében az 1942. év első részében 100.000 standartot, mint legalacsonyabb szállítási egységet állapítottak meg. Az előző évhez hasonlóan ismét számítani lehet, hogy a clearing állása szerint pótszállítások történnek. Ezenkívül a műanyag és papírszállításokra vonatkozóan is megegyezés történt. Az egyezmény következtében a fa, műanyag és papír együttes szállítása az 1942. év első felében 90 millió koronát tesz ki.

Ingyenes munkaközvetítés: Munkát kaphatnak: a M. Kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalnál. Vak Bottyán-u. 2 (volt Munkás börze épülete) telefon 26-94. Férfiak: 1 tisztviselő vidékre, 1 kovács, 1 villanyheggesztő vidékre, 2 bádigos vidékre, 1 rézműves vidékre, 1 vas- és sztergályos, vidékre, 1 vasöntő (formázó) vidékre, 1 vizsg. fűtő helyben, 20 téglaverő, ki és behordó vidékre, 1 faesztorgályos helyben, 1 textil nyomdász helyben, 1 textil technikus helyben, 1 kötélgyártó helyben, 1 cipész helyben, 1 ács vidékre. — Nők: (háztartási alkalmazottak). 3 mindenesfőzőnő helyben, 3 mindenesfőzőnő vidékre, 1 mindeneslány helyben, 1 bejárónő helyben. Tanonchelyek: Helyben: 1 kovács, 3 lakatos, 2 asztalos, 1 fodrász, 1 szobafestő, 2 ács. Vidékre: 1 kovács, 2 asztalos, 1 kosárfonó, 1 borbély. — Állást keresnek: tisztviselők: 27 férfi, 16 nő; ipari szakm.: 181 férfi, 7 nő; ipari segédm.: 215 férfi, 211 nő; tanoncok: 10 férfi.

Német, dán és norvég halászati együttműködés. A német, dán és norvég tengeri halászat szoros együttműködése nemcsak az új halászati területeken kifejlődött tevékenysége folytán eredményes, hanem a felesleg eladása és az ipari feldolgozás szempontjából is. Ellenében azon általános feltevéssel, hogy a német tengeri halászat a háború alatt nem fokozható, mert a német halászhajókat nem bocsáthatják teljes számban a halászat céljaira. Németországban minden idevonatkozó lépést megtettek, hogy az ország halellátását biztosítsák és javítsák. Ezzel kapcsolatban fontossá vált egy halászati kérdésben jártas bizottság felállítása, melyet egy német bankintézet, továbbá a német tengeri halászat képviselőinek támogatásával alakítottak.

Szándékos emberölésért nyolchavi börtön. Szabadkáról jelentik: A szabadkai törvényszék dr. Linzer tanácsos most tárgyalta Bicskei Péter zentai földműves bűnügyét. Bicskei a vád szerint ez év februárjában szándékos emberölést követett el, mert kalapáccsal fejbeverte Pásztor Ilonát, akibe szerelmes volt. A tárgyaláson a vádlott beismerésben volt, mire a törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével nyolchavi börtönre ítélte Bicskeit. Az ítéletben a vádlott megnyugodott, a vád és védelem képviselői azonban fellebbeztek.

Német vasúti szerelvények Románia részére. A román államvasutak részére nyitott hitelből 105 millió lejt új vasúti kocsik beszerzésére fordítottak, melynek rendelése Németországban már megtörtént. A román államvasutak jogot nyertek tartozásaikat márkában kiegyenlíteni, melyre a román pénzügyminisztérium garanciát vállalt. Ezen tartozás kamatját 3 1/2%-ban állapították meg. A tartozást 5 éven belül meghatározott részletekben fizetik vissza. A megrendelt vasúti szerelvények a román vasúti közlekedés teljesítőképességét kívánják fokozni.

ZENE FILM SZÍNHÁZ
MŰVELŐDÉS
MŰVESZET IRODALOM

Az újvidéki Filharmónia olasz estje

Április 18-án, szombaton este 8 órakor tartják meg az újvidéki filharmonikusok az Olasz Kultúr-intézetrel közös rendezésben, ünnepi estjüket. A hangversenyen a legkiválóbb olasz mesterek művei kerülnek előadásra. Különös aktualitást ad a hangversenynek az a körülmény, hogy az idén üli meg a zenei világ két világhírű olasz mester jubileumát:

Cherubini halálának 100., Rossini születésének pedig 150. évfordulóját.

Ez alkalommal műsorra kerül Cherubini „Vízholdó” operájának gyönyörű, dallamos, a szimfónikus szerkesztés remekművének tekinthető nyitánya, míg a másik nagy mesternek, Rossininek, a vérbéli olasz operai művészet talán legnagyobb alakjának „Tell Vilmos” nyitánya, a hangverseny egyik legnépszerűbb műve.

Rajtuk kívül műsoron szerepel Vivaldi örökszép Kettős-verse, amelynek szólistái a délvidéki

Konzervatórium kiváló művésztáncnői:

Szegedi Sándor és Kiss Kálmán lesznek.

Az olasz énekművészetet Stradella világhírű „Templomi áriája” és Verdi „Trubadur”-jának, valamint Puccini „Toscá”-jának egy-egy remekbeszabott áriája képviseli

Simonyi Erzsébet énektanárnő művészi előadásában.

Külön érdekessége lesz a hangversenynek Sinigaglia pompás, színes Piemonti táncainak interpretálása, de sor kerül olyan általánosan ismert és kedvelt művekre is, mint Mascagnini Parasztszűzletének Intermezzója és Verdi Aidájának monumentális Győzelmi indulója.

A hangversenyre ellátogatnak Budapest székesfőváros olasz diplomáciai karának és kulturális vezetőinek kiválóságai és ez a körülmény lelkes olasz-magyar baráti manifesztációvá teszi a nagyszabású művészi eseményt.

Hazafias előadás, magyar bál Kishegyesen

A vasárnapi felszabadulási ünnepéppel kapcsolatban a KALOT ifjúsági egyesület, a Katolikus Otthonban délután 4 órai kezdettel nagyszerű hazafias műsoros ünnepélyt rendezett az alábbi műsorral: 1. Végre felszabadultunk, szavalta Fodor Péter. 2. Magvető, 1. fely. színmű, előadták Oláh Lajos, Puhálák András, Zsadányi László és Péter József. 3. Te vagy Horthy Miklós, szavalta Nagy János. 5. Dudás Szilveszter tanító tartalmas beszédben a nap jelentőségét méltatta. 6. Szomorú idők, szavalta Csáki Mihály. 7. Feltámadás címmel Tóth Péter az egy év előtti eseményekre emlékezett vissza. 8. Földrajzi lecké, 1. felvonásos irredenta színmű, előadták Kovács Erzsike, Kókai Ferenc és Vermuzsa Simon. 9. Déri nem iszik című 1. felvonásos színművet az alábbi szereplők adták elő megérdemelt sikerrel: Sáros Mancika, Utasi Mihály, Nagy János és Sipos Béla. 10. Magyar asszonyok kötelessége a gyermek hazafias nevelése terén, felolvasta Brecka Antal lelki vezető. 11. Feltámadt Délvidék, szavalta Nagy István. 12. Hol van a férjem, vig magán jelenet, előadta Molnár Erzsike. A nagyszámú közönség hálás tapsokkal jutalmazta a szereplőket és Brecka Antal káplánt aki az előadást rendezte.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége kishegyesi szervezete, vasárnap este rendkívül nagyszerű Magyar Bált rendezett Babi János vendéglőjében. A tiszta jóvedelmét, amely tekintélyes összeget tesz ki, felerészben az árvízkárosultak, felerészben a helybeli szegénysorsúak felsegélyezésére fordítják. A megjelentek sok szép magyaros ruhái közül, különösen az alábbiak ruhái emelkedtek ki: Papp Istvánné, Hermeccz

Irénye, Raffay Zsuzsika, Csabai Gizike, Kancsár Mancika, Kratók Bözsike és Sipos Ilke, míg a férfiak közül: Galeta József, Oláh Béla, Papp István, Szöke Ruffi, Mátin Lajos és Csarnik Tibor. A bálon az alábbi felülfizetések folytak be: Szép Sándorné 10 pengő, özvegy Halász Ferencné 6, Dudásné Rózsa Gizella 5, Trombitás Jánosné 5, Hermeccz Illénné 3, Kovács József 3, Szép Sándor 2, Bánhidi Ádám 2, Fabó József 2, Galeta József 1.50, Horváth Béla 1.50 Trébusz Miklós 1, Diener Róbert 1, ifj. Szöke Ruffi 1, Nagy Kelemené 1, Kurin Istvánné 1, Rakoncz Mihályné 1, Raffay Mariska 1 pengő. A MANSz ezenkívül még Dömötör Pál és özv. Hermeccz Andrásné vendéglőjében rendezett jól sikerült táncmulatságot amelynek tiszta jóvedelmét szintén jótékony célra fordították.

Nagy érdeklődés előzi meg Krombholz Károly újvidéki szerzői estjét

Hírt adtunk a kivételes zenei eseménynek ígérkező hangversenyéről, amelyet Krombholz Károly a neves zongoraművész tart április 15-én, szerdán este fél 8 órai kezdettel a Konzervatórium nagyteremben.

Krombholz ez alkalommal saját szerzeményeit adja elő és mint zeneszerző és zongoraművész csillogtatja kivételes tehetségét.

Jegyek elővételben a Konzervatóriumban haphatók 1, 2, és 3 pengős árban.

KÖZGAZDASÁG

Szappanfőzés lúgkő nélkül

A háztartásokban összegyűjtött zsiradékfeléknék, a nem fertőző betegségben elhullott sertéseknek szappanná való felfőzése a lúgkő forgalmának eltüntetése következtében a legnagyobb nehézségekbe ütközik, mert az egyes háztartások nem ismerik a szappanfőzésnek azt az eljárását, amelyhez lúgkő nem szükséges.

Tekintettel arra, hogy ma, amikor a szappannal való közellátás súlyos feladat elé állítja a kormányzatot, szükséges az, hogy

az ország minden háztartása ismerje a lúgkő nélküli szappanfőzés módjait.

amelyet az alábbiakban ismertetünk: Vásároljunk annyiszor 30 deka jóminőségű égetett meszet és annyiszor 42 deka ammóniákszódát, ahány kiló zsírból szappant akarunk főzni. Ha ammóniákszóda nem kapható, akkor helyette kristályszódát vehetünk. A kristályszódából 1 kiló 12 deka szükséges minden zsiradékra, amelyet a szappanfőzésre akarunk felhasználni.

Vegyünk elő egy elég nagy üstöt, amelyet mosásnál is szoktunk használni, az üst belsejét gondosan tisztítsuk ki szódával sűrűjünk ki. Ha rézüstöt használunk akkor különös gondot kell fordítani a rézre s. c. a réz és úgy sűrűjünk ki, hogy az fényes legyen. Az üst olyan nagy legyen, hogy

a zsiradék minden kg-jára legalább 6-7 liter víz férhessen bele.

Készítsük el a szappanfőző folyadékot a következőképpen: a kitisztított üstbe annyiszor öt liter vizet öntünk, ahány kiló zsírunk van. A vízbe beleszórjuk a szódát és kavargatással feloldjuk. Közben az égetett meszet valamilyen tiszta edényben (bádogedény, vasfazék, esetleg faszajtár) megoltjuk óvatosan, vigyázva arra, hogy a szemünkbe ne kerüljön. A meszoldást úgy végezzük, hogy annyiszor 1 deciliter vízzel leöntjük a meszet, ahányiszor 10 dkg égetett meszet akarunk felhasználni. (Vagyis ha 90 dkg meszet fogunk elhasználni, akkor 9 deciliter vizet öntünk a meszre.) Ezt a megoltott meszet azután óvatosan beleöntjük az üstben lévő szódás vízbe és az üstöt melegíteni kezdjük. Amikor az üstben lévő folyadék forrni kezd, csendesen, gyengébb tűz mellett folytatjuk a forralást még egy negyedóráig. Ezután a tüzet eloltjuk és az üstben keletkezett fehér port leülepedni hagyjuk. Célszerű az ülepedés alatt az üstöt fedővel befedni, de ha nincs fedőnk, a befödés nem okvetlenül szükséges. Fontos az, hogy

az üst tartalmát ne keverjük, ne rázzuk.

hanem hagyjuk magára körülbelül egy óráig, vagy addig, amíg a fehérpor az üst fenekén összegyűl és felette a folyadék teljesen tiszta marad.

Az ülepedés befejezése után nagy merőkanállal óvatosan leszedjük a folyadék tiszta részét. Ez a kész szappanfőző folyadék, amelyet külön edényben gyűjtünk össze, hogy a folyadék leszedésénél minél kevesebb fehér üledék keveredjen hozzá. Ha a merőkanállal a fehér üledéket felkevertük volna, úgy néhány percig megint hagyjuk ülepedni és csak azután folytatjuk tovább a leszedést. Esetleg fordírt állítjuk az üstöt, így a folyadék jobban leszedhető. Ügyeljünk arra, hogy ez a szappanfőző folyadék ne kerüljön se a testünkre (arcunkra), se a ruhánkra. Ha a folyadékot leszedtük, az üstben maradt sűrű pépes maradékot öntsük ki, földeljük el úgy, hogy sem emberben (gyermekben), sem állatban, sem pe-
ly a növényzetben kárt ne okozzon,

mert ezt az üledéket már semmire sem lehet felhasználni.

Az üstöt ismét kitisztítjuk, óvatosan beleöntjük az összegyűjtött szappanfőző folyadékot, aztán hozzáadjuk a felaprított zsiradékot.

Most elkezdjük a szappant főzni.

Vagyis az üstöt melegítjük, tartalmát forraljuk és közben kavargatjuk is. Hosszabb-rövidebb főzés után a szappanfőző folyadék „megfogja” a tetején úszó zsírt, vagyis nem látunk már rajta külön megoivadt zsiradékot hanem az egész folyadék egyforma habszerű, sűrű tömeggé lesz; ezt jól kavarva, tovább forraljuk legalább még két óra hosszat. Néha előfordul, hogy hosszas főzésnél sem akarja a szappanfőző folyadék „megfogni” a zsírt. Ez olyankor fordul elő, ha a szappanfőző folyadékból nagyon sokat elforraltunk s így az üst tartalma nagyon besűrűsödik. Ilyenkor úgy segítünk hogy minden kiló felhasznált zsiradékra 2-3 liter forró vagy meleg vizet öntünk az üstbe, jól összekeverjük az üst tartalmát és így főzzük tovább.

A szappanfőzés akkor van befejezve, ha azt látjuk, hogy az üstből kavarróval kivett kis részlet egy pohár forró vízben elkeverve, jól feloldódik. Ha nem átlátszó, hanem tejszerű lesz a pohárban lévő víz, akkor

a szappan még nem kész, tovább kell főzni.

A kész szappant addig főzzük, amíg az elválik a víztől és a víz tetején összegyűlik. Aki akarja, ezt az elválast konyhasó (kősó) hozzáadásával elősegítheti. Ez úgy történik, hogy állandóan jól kavargatva a foztetet, konyhasót (kősót) adunk hozzá, amíg csak a kavarrásnál jól látjuk, hogy a szappan a folyadék tetején gyűl össze, sűrűn összeugrik, elválik és alul a sötét színű vizes folyadék elkülönül. Ha a szappan már magától elvált, konyhasót hozzáadni nem szabad.

Mikor a szappan a folyadék tetején összegyűlt és kissé sűrűsödik, merőkanállal óvatosan, — szákdarabokkal vagy vászonnal kibélelt, — lyukacsos ládába szedjük le és kihűlni, megkeményedni hagyjuk. Eljárhatunk azonban úgy is, hogy nem szedjük le a szappant a folyadékról, hanem másnapig ott hagyjuk teljesen kihűlni.

Másnap azután egy darabban leemelhetjük a teljesen megszilárdult szappant.

Az üstben visszamaradt vizes folyadékot földeljük el úgy hogy az sem emberben, sem állatban kárt ne tethessen.

Tudnivalók: 1. A jóminőségű égetett meszet arról ismerjük meg, hogy elég könnyű, fehér, nem szürkés, nem agyagos és hogy ha belőle egy kis darabkát próbaképpen megnedvesítünk, azonnal vagy

hamarosan melegezni vagy gőzölni kezd és szétesik.

2. A szappanfőzéshez használt ammóniákszódát a kereskedésben ammóniákszóda és kristályszóda néven árulják. Az ammóniákszóda elmarlott, poralakú, vízmentes, a kristályszóda pedig darabos.

Példa: Ha 3 kg. zsiradékunk van, amelyből szappant akarunk főzni, akkor venni kell: égetett meszből 3x30 dekát, tehát összesen 90 dekát; ammóniákszódából 3x42 dekát, tehát összesen 126 dekát, vagyis 1 kiló 26 dekát (ha ammóniákszóda nem kapható, akkor helyette kristályszódából 3x112 dekát, tehát összesen 336 dekát, vagyis 3 kiló 36 dekát. Az üst legalább 21 literes legyen.

Szerdán, 15-én délután a Horthy Miklós pályán:

UJVIDÉKI ALL. TANÍTÓKÉPZŐ—SZABADKAI ALL. GIMNÁZIUM
Szent László-kupa mérkőzés

Az újvidéki Horthy Miklós sporttelepen ma, szerdán délután 4 órai kezdettel igen szép sportnak ígérkező futballmérkőzés kerül lebonyolításra. A középiskolások Szent László-kupa mérkőzése keretében

Ujvidéken vívják meg ütközetüket az újvidéki tanítóképző és a szabadkai gimnázium válogatott labdarúgói.

A mérkőzés méltó a legnagyobb érdekfeszítésre, mert óriási küzdelmet ígér. A Szent László-kupáért folyó küzdelmek során már közel száz csapat kiesett s most a 32-es keretcsúcsok közül le a felére.

A Délvidék két legesélyesebb csapatának így most Ujvidéken dől el további sorsa.

A rendező egyesület szívesen lát szurkolókat vendégül. Legyünk kint a pályán és biztassuk tanítóképzőseinket!

VASÁRNAPI EREDMÉNYEK:

Szentes—Topolya 1:0 (0:0), NB III. osztályú mérkőzés.

Külai AFC—Szabadkai Bácska 5:1 (3:1), NB III. o.

UAC II.—Törekvés 4:2 (1:1), I. o. bajnoki, vezette Gaál.

Szenttamási Csaba—UVAK II. 3:1 (2:0), II. o. bajnoki, vezette Dobsin-szky.

Topolyai SC II.—Pincéd 3:0 (1:0), II. o. bajnoki.

Külai AFC II.—Bácsfeketehegy 4:0 (0:0), II. o. bajnoki.

UAC—UJPEST 1:0

Lehetetlen Góliát volt Ujpest. Pévidnak látszott UAC hozzá képest: S esoda történt, mit Fradi még nem látott:

UAC legyőzte Ujpest—Góliátot.

FANYAR TÓBIÁS

— Te azt véled, hogy nem vagyok eszemen, szerencsen, — míg a körülállók mindinkább visszahúzódtak, látván, hogy a sebesült gyámoltóra akadt, — azt mondom, hogy az öreg dervis volt az. ki meghűsítette fejemet s inni adott!

— Az öreg Jussuf dervis halva van, vitéz Rasid, de e vén fickók mindnyájan hasonlítanak egymáshoz, bizonyosan mást néztél annak!

— Ráismertem, felelé a tatár s még akkor is kerestél szemével, most hirtelen eltűnt...

— Én nem látok dervist! A holtak nem támadnak fel... s alig részesített volna téged segélyben, vitéz fejedelem, ha magad is azt mondogd, hogy barátja volt Achmednek, halálos ellenednek! Valami hasonlatosságban csalódtál! Jussuf a tengerben fekszik, mint magad is tudod!

A fekete Ali megújította a borogatást s eközben még akarata ellenére is kémlő pillantást vetett a kávéházban maradt egyénekre... de nem találhatott azok közt dervist!

— Nagy és súlyos seb ez! Hogyan jutottál hozzá, kérdé Ali, hogy látszik, karddal lett ejtve.

— Légy türellemmel... mindent elmondok neked, felelé Rasid bágyadtan, de adj még kávét, hogy ismét felélesszen, gyenge vagyok, mint a haladokló.

Ali teljesítette Rasid kívánatát.

S P O R T

Megverték Ujvidék közellátási hivatalát

BIRTOKPOLITIKAI KIRENDELTSÉG—KÖZELLÁTÁSI HIVATAL 7:0 (3:0)

A m. kir. földművelésügyi minisztérium földbirtokpolitikai kirendeltségének labdarúgói vasárnap barátságos mérkőzést játszottak Ujvidék város közellátási hivatalának csapatával. A mérkőzés eredménye: a kirendeltség katasztrófális arányban megverte a közellátásiakat, s győzelmével megnyerte a fogadásban megállapított hordó sört.

A mérkőzésnek többszáz szurkolója volt, a szurkolók többsége a közellátási hivatal ellen „izgatott”. A nézők közül igen sok volt a hölgy. Érdekes, hogy a hölgyek sokkal lelkesebben szurkoltak a csapatoknak, mint a férfiak s különösen néhány közellátási hölgy-drukker rendezett olyan spon-tán tüntetést, hogy egy jelenlévő UAC-vezér nyomban tiszteletbeli tagságot helyezett ki-látásba arra az esetre, ha belép

Rövid sport hírek

Vitéz Ginzery Dénes hétfőn este visszatért Berlinből és közölte, hogy a német sport vezetői kijelentették előtte, a birodalmi válogatott május 3-án az eddigi megállapodás értelmében Budapesten játszik Magyarországot válogatott labdarúgóival.

Carnera, az olasz ökölvívó óriás újabban mint birkózó aratja babér-jait. Carnerát eddig még nem sok birkóznak sikerült kétvállra fektetni. Az olaszok most magyar ellenfelet keresnek Carnerának, Váry, Héczey vagy Nagy Béla áll majd ki Carnerával, a kitűzött díj 20.000 líra!

az UAC/B-középcé.

A csapatok így álltak fel:

Földbirtokpolitikai kirendeltség: Dobay — Boross, Szabó I — Gyuri bácsi, Bátorfalussy, Horváth — Szabó II, Hajdukovits, dr. Tasnády, Nedelykovits és Bódosi.

Közellátási hivatal: Morosz — Horváth, Fekete — Toma, Somogyváry, Szelák — Sturtz, Csabay, Mórlicz, Moldvay, Tripolszky.

A közellátási a második féldőben felforgatta csapatát és Erdőiyit, valamint Ugranicot játszatta. A győzelmét mégis az ellenfélnek sikerült kikerészakolni bár

a közellátási is rugható voltna 3—4 gólt, ha nem küzd balszerencsével.

A mérkőzés után elfogyasztották a díjat képező sört, majd újabb sörshordók csapólása következett.

A vasárnapi zágrábi nemzetközi futóversenyt Magyarország hosszútávutói nyerték a németek norvátok előtt. Az első díjat szép ünnepek keretében adták át a magyar különtmény vezetőjének, dr. Hepp Ferencnek, aki a rendező horvátoknak átadta a magyar OSK vezetőjének ajándékát, egy gyönyörű, ősmagyar ijjazót ábrázoló bronzszobrot.

Kishegyész: Bocskai—Zentai AK 4:0 (2:0), bajnoki, játékező Mernyák. Nagyszámú közönség jelenlétében a Bocskai könnyen és biztosan győzte le ellenfelét. Jók voltak és a gólokat rúgták: Zsiga 2, Maleszki 1, Szalai 1.

SZÓKE II. VEZETI AZ UAC-KISPEST MÉRKŐZÉST

Játékezőtőlküldés a vasárnapi NB-mérkőzésekre

A JT elnöksége a vasárnapi NB I., II. és III. osztályú fordulójának levezetésére a következő játékezőket jelölte ki:

Az Ujvidéken lejátszásra kerülő UAC—Kispest mérkőzést Szóke II. vezeti (határbírák Pápai és Danis), Nagyvárad—Salgótarjáni BTC Boros P., Ferencváros—Elektromos Emödi, Szeged—Szolnok Kekesi, DiMÁVAG—Lampart Nagy L., WMFC—Ujpest Vas A., MÁVAG—SzVSE Ujvári A., Kolozsvár—Gamma Ujvári F.

A szerdán, 15-én Szegeden lejátszásra kerülő Szeged—WMFC mérkőzést Palásti vezeti.

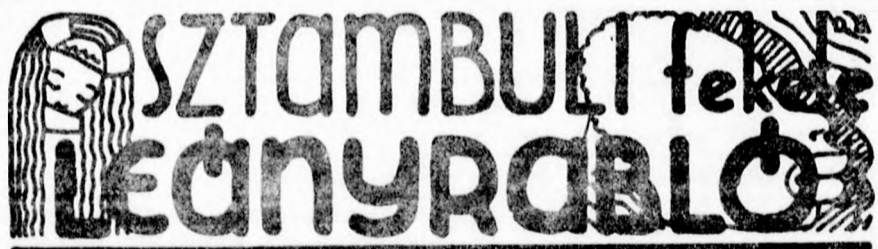
NB II. OSZTÁLY: ESE Cikta—Zentai AK Szalay, SFAC—Szabadkai SC Németh P., ETO—Bezdán Zimonyi, SzVAK—Újverbász Reményffy.

NB III. OSZTÁLY: Bácska—SzTK Kiss Imre, C. MOVE—Óbecsei Bocskai Halász, UVAK—Topolya Szabó, HTVE—Külai AFC Kákonyi dr.

ZENTA:

Vasutas (Sopron)—Zentai Atlétikai Klub 4:0 (0:0)

NB II. bajnoki. Szép időben, nagy érdeklődés mellett játszott a két csapat. Az első féldőben a ZAK több jó helyzetet nem használt ki. Egyenlő erők küzdelmét mutatta az első féldő. A második féldőben ZAK több védelmi hibát követ el és a 2. percben megszerzi Sopron a vezető gólt. A második gólt a kapus hibájából kapja zenta, majd a tizenegyet is érvényesíti. Az eredményt a 35. percben a balszélső beadásából a jobbszélső fejele be. Zenta próbálkozik, sokat támad, de a támadás mind eredménytelen. Sopron szépen játszott. Zentát az I. féldőben a balszerencse üldözte, a II. féldőben gyengén szerepelt. A bíró jó volt.

Regény

(79)

Írta: Brühl G.

Midőn ez ivott, kísérletet tett a felemelkedésre. Meggyőződött arról, hogy már senki sincs közelében, sőt hogy az ott maradt vendégek is jobbra távozni készültek a kávéházból, tehát beszélhetett a fekete rabszolgakereskedővel anélkül, hogy valaki meghallhatná.

— Achmed szabad, susogá, míg szemében leírhatatlan harag és gyűlölet villant meg.

— Mit beszélsz, vitéz fejedelem kiáltá, a fekete Ali, visszariadva, s a tatárra meresztve szemét, Achmed szabad? És más hírt közlök veled s kezeskedem valóságért! Halálos ellened, a cserkeszvezér már meghalt a szerály fekete hóhérának keze alatt! Fejét e pillanatban már bizonyosan elvitték arany tálon a szép Szulejkának.

— Telehazudták fejedet, mór, Achmed él!

— Csupa lehetetlenségekről beszélsz, vitéz Rasid! Én este felé voltam a szerályban! Achmed akkor még Tussun őrizete alatt snyalódott a földalatti börtönben s

Mussa mondta nekem, hogy a vezér az éj bekövetkeztekor vesztí fejt! Pedig a kyzlar-agassi beváltja szavát és hatalmas nagy!

— Én pedig azt mondom neked, hogy Achmed él és szabad! Vele harcoltam!

— A cserkeszvezérrel?

— Neki köszönhetem e sebet, viszonzá Rasid fogait csikorgatva ő gyorsabb volt, mint én... szégyen gyalázat, hogy kisiklott kezeim közül!

A fekete Ali növekvő álmétkodással hallgatta a sebesültnek minden szavát.

— Akkor minden lehetséges, mondá mély hangon, akkor csak egy megfajtése van a dolognak, vagyis, hogy a szultán bocsátotta szabadon!

— Bizonyosan Szulejka könyörgött érte!

— Ez csak megerősítette volna ellenséged halálos ítéletét... nem, nem! valami egyének kellett történnie, ami előttem megfajthatatlan, fekete hegyek vitéz fejedel-

me, hasonló eset még nem fordult elő! De beszéld el, mikép esett az, hogy találkozta veled?

— Én túlságig vittem a gyorsaságot és bátorságot, különben nem menekült volna tőlem!

— Ki állhatna ellen vitézségednek, hízelgé a fekete Ali, csak szerencsétlen vak eset buktathatott el; ki dicsekedhetett még azzal, hogy becsületes harcban valaha is meggyőzte Krimgerai fiát?

— Alig van egy órája, hogy az éj bekövetkeztekor találkozta veled a déli kapu előtt, mondá Rasid, úgy voltam én is a dologgal, mint te, nem hittem annak lehetőségében, hogy Achmedet szabadon lássam! Megpillantottam egy táncosnót, kinek szépsége elcsábított s kit már a mágus sátrában is láttam! Elfogott a vágy, hogy enyémnek mondhasam, utána síettem... ekkor hirtelen azt láttam, hogy egy férfi közelit hoztam. Még nem ismertem rá... de úgy látszott, hogy ő ismer engem, mert egy ugrással mellettem tette.

— És Achmed cserkeszvezér volt?

— Ő volt! Én visszariadtam, midőn megláttam s ráismertem... vérem különben is szilajul hullámozott s érteim eltelve a leány utáni vágytól.

— „Itt találak valahára!” kiáltá Achmed s fegyveréhez kapott... de csak üres hüvely volt oldalán.

(Folytatjuk)

Az általános kereseti és társulati adó alá eső vállalatok figyelmébe

FELHÍVÁS

Felhívja a m. kir. adóhivatal mindazon általános kereseti és társulati adó alá eső vállalatokat, amelyek akár önállóan, akár más vállalattal közösen nyugdíjintézményt (nyugdíjkiegészítő pénztárt, nyugdíjalapot, nyugdíjpótló egyesületet) tartanak fenn, hogy ezen tényről további adatszolgáltatás megtételéhez a m. kir. adóhivatalnál legkésőbb 3 nap alatt jelentsek be.

Ujvidék, 1942 évi április hó 14-én.
Dömény József s. k.
adóhivatali főnök.

Augusztusban tartják meg a Budapesti Nemzetközi Vásárt

Az árumintavásáron főleg pót- és műanyagokat mutatnak be

Budapestről jelentik: A Budapesti Nemzetközi Vásárt évről-évre május első hetében tartották meg. Az idén is így tervezték, azonban a kormány a legutóbbi minisztertanácson a rendkívüli viszonyokra való tekintettel úgy döntött, hogy az idei Nemzetközi Vásárt

Szent István hetében, augusztus 14-24 között tartják meg.

A nyár végére elhalasztott vásár anyagában és célkitűzéseiben is utalni fog a rendkívüli viszonyokra oly módon, hogy a vásáron elsősorban a ma különösen nagy jelentőséggel bíró mű- és pótanyagokat, valamint azokat a takarékosági eljárásokat fogják bemutatni, amelyek a mai hadigazdálkodás idején nagy fontossággal bírnak.

A mezőgazdaság március havi helyzete

A vetések jól bírták a telet
A gyümölcsösökben nagy a fagy és a nyúlár

Budapestről jelentik: Az Országos Mezőgazdasági Kamara a kerületi kamarák jelentései alapján helyzetképet adott a mezőgazdaság március havi helyzetéről. Eszerint a hideg időjárás miatt a vetések nagy része márciusban még hótakaró alatt volt. Ezért

a tavaszi munkák bizonyos mértékben eltolódtak.

csak a hónap közepe felé lehetett megkezdenni a szántóföldi munkákat. Az ősszel korán földbe került vetések jól bírták a telet és a késő őszi vetések is sokat fejlődtek a hótakaró alatt. Általában a vetések nem sokat szenvedtek a fagytól. Remélhető, hogy a hideg márciusban hótakaró nélkül maradt vetések is helyrejönnek. Az őszi vetésekben helyenkint fagykár mutatkozik.

A gyümölcsösökben jelentős a kár, részint a fagy, részint a nyulrágások miatt. A mélyebb fekvésű gyümölcsösökben, ahol már harmadik éve jelentkeznek a bejvíz, a gyümölcsfák nagy része kipusztult. A szőlőnyitási munkákat csak a szárazabb fekvésű szőlőkben tudták megkezdni. A fedetlen szőlőkben fagykarak észlelhetők. A rétek és legelők sok helyen víz alatt állanak. Az állattenyésztés helyzetét továbbra is megnehezíti az abraktakarmány hiánya, különösen a sertésenyésztésnél és hizlalásnál. Az állattalomány egészségügyi helyzete kielégítő.

APRÓHIRDETÉSEK

úgy hétköznap, mint vasárnap egy szó 10 fillér, VASTAGBETŰS 20 fillér. A legkisebb apróhirdetés ára 1 pengő 50 fillér. Hirdetéseket: a másnapi lapra déli 12 óráig vesszünk fel.

Állást keres

HÁZMESTERI ÁLLAST keres szorgalmas házaspár. A férfi a kőműves munkát is ellátja. Cím: Poros András, Ujvidék, Mester utca 21. 4242

BEJÁRONO délelőtti órákra állást keres. Balog Julia, Ujvidék, Hétvezér utca 14. 4770

GYORS- ÉS GÉPIRONÓ ügyvédi irodai gyakorlattal délutáni munkát vállal. Cím: Rex palota, III. em. 19. 4768

Különféle

PAPLANT készíték pehelyből, gyapjából és vattából. Ugy újak, mint régiek átdolgozását vállalom. Házakhoz is megyek. Bulyovcsics Béláné, Ujvidék, Magyar-utca 53. 2755

ÜRES LADÁK minden nagyságban és mennyiségben kaphatók Kikinday-nál, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc út 37. 4768

Jobban lát ha **CSOVICH** szakoplikus készíti szemüvegét Ujvidék, Tauruzsics palota. Tel. 22-56

KERESLET

Jó állapotban levő **NACIONÁL KASSZÁT** (regiszteres) keresek megvételre. Ajánlatokat a Reggeli Újság kiadóhivatalába kérek. 4750

MOTORCSONAKOT VENNÉK. írásos ajánlatokat ármegjelöléssel a kiadóba kérek „Motorcsónak” jellegre. 4243

ORASSEGÉDET ki az aranyműves javításban is jártas kerestetik. Vujkovich L. József, Ujvidék, Petőfi Sándor utca 59. 4709

GÉPIRONÓ, aki a magyar és német nyelvet bírja, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat kérünk a szerkesztőségbe „Gépironó” jellegre beküldeni. 4710

KEREKPARRAL rendelkező kifizetőt keresünk. Cím a kiadóban.

KOCSIS gyárimunkásnak felvétetik. Karbner bútorgyár, Petőfi utca 86.

KERESEK azonnalra szép 2-3 szobás komfortos lakást. Németh és Társa, Ujvidék, Országzászló-tér 3. Telefon: 25-90.

VESZÉK bútorokat, gyermekkocsikat és mindennemű háztartási cikkeket. Ujvidék, Postafiók 27. 4754

Perfekt magyar-német **GÉP- ÉS GYORSIRONÓ** felvétetik. Ajánlatok, Ujvidék postafiók 86. sz. küldendők. 4762

FOGTEHNIKUS tanoncot felvesz Eczet Géza, Magyar utca 59. 4761

KIFUTO FIU fűszerkereskedésbe felvétetik. Noszák, Bem utca 40. 4747

Fajdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy hön szeretett feleség, legjobb anyja, anyós, testvér és rokon

Sztrájnics Mária
szül. Szrdanov

életének 56-ik évében f. hó 13-án délután 4 órakor hosszú szenvedés után elhunyt. Április 15-én délelőtti 11 órakor az Almási temető kapujánál helyezték örök nyugalomra. Ujvidék, 1942. április 15.

A gyászoló család

ELADÓ

AUTOMATA BILLIÁRDASZTAL, márványlappal, 8 lyuku, 3 golyóval, keveset használva, eladó. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc út 41. 4766

ELADÓ gyermek sportkocsi, Kramer S. u. 22. Megtekinteni csak déli órában. 4751

KÜLÖNFÉLE háztartási tárgyak és bútorok eladók. Andrassy utca 14. I. emelet balra. Megtekinthetők 10-12-ig vagy délután 2-6-ig. 4759

KÜLÖNFÉLE bútor és szőnyeg eladó. Gözmalom u. 4. 4754

AJTO, ablak, téglá, cserép eladó. Érdeklődni: Szlobodánánál, 1941. április 13. út 53. szám. 4749

KIADÓ

TÖBB ÜZLETHELYISEG és összkomfortos lakás a város központjától 5 percnnyire a Horthy Miklós sugárút 14. sz. alatt kiadó. Érdeklődni ugyanott a házmeztárnél. 4711

2 AGYAS, világos, modern hálószoba, fürdőszoba használatl azonnalra kiadó. Tompa Mihály utca 4, földszint jobbra. Törvényszéki palota mögött. 3085

HÁZASPARNAK kétágyas szoba hűdég-meleg folyóvízzel azonnal kiadó. Érdeklődni: Ujvidék, Petőfi S. u. 62. 4767

JÓL BEVEZETETT HENTES ÜZLET, forgalmas helyen, teljes modern berendezéssel kiadó. Feltételek: Lak-tanya utca 10. sz. alatt megtudhatók. 4753

HÁZ 1/4 hold gyümölcsös kerttel azonnal kiadó. Érdeklődni: Széchenyi utca 24. 4751

Kober-Balander alanyu gyökerez vad vesszők 10 fillértől

gyümölcsfák 30 fill.-től 1 P.-ig

CVETKOVICS MIKLÓS
kertész
Ujvidék, Rutén utca 33. Rutén temetőnél.

A „Metropol”-Bár

Bercsényi utca 3 sz.

Az új zárórarendelei szerint este 8-1-ig nyitva

Áprilisban új műsor. Parcellánc!

Zenta szab. kir. m. város polgármesterétől.

5212/1942.

Tárgy: Szabó Lajos és Nemes József tűzifanagykereskedői kijelölése.

HIRDETMÉNY

A M. Kir. közellátási miniszter Szabó Lajos és Nemes József zentai lakosokat a zentai „Szabó és Nemes” épületfa, tűzifa, koks, kőszén és építőanyagok nagykereskedése cég tulajdonosait 667.375/1942. szám alatt az I. számú baja-zombori körzetben tűzifa nagykereskedőül kijelölte.

Zenta, 1942. április hó 8.

A polgármester megbízásából:

Dr. Temesváry s. k.

(P. H.) tanácsnok.

A kiadvány hitelűl:

(Olvashatatlan aláírás)

v. kiadó h.

4771

NYILTTÉR

9448. számú bevásárlási könyvem és zsirjegyeket elvesztettem a mai napon érvénytelenítem. Ujvidék, 1942. április 15.

Draganovics Trifun

4765

Töhötöm utca 10.

14.489. számú bevásárlási könyvem elvesztettem a mai napon érvénytelenítem. Ujvidék, 1942. április 15.

Szabó István

4760

Zrinyi Ilona utca 59.

7219. számú és 7229. számú bevásárlási könyveinket elvesztettük a mai napon érvénytelenítjük. Ujvidék, 1942. április 15.

Hudolin Rudolf

Fener Margit

4748

Hermann Göring u. 32.

*) E rovatban közölteként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

TRUPPEL BÉLA

az ország egyik legnagyobb hangszerüzlete a „Hohner” harmonikák vezérképviselője és lerakata. Ujvidék, Duna-utca

Örömet okoz gyermekének, mert minden játékot, jux cikket megkap a „GÓLYA” Bazár Áruház

CSÁKY LAJOS üzletében,

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc út 7. szám

Kellemes szórakozó, uszonnázóhely a HORVÁTH KÁROLY CUKRÁSZDA

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc út 13 sz. Telefon 20-27. Allandóan friss sütemény

IRSAY JÓZSEF

sport és vadászfelszerelési cikkek szaküzlete, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc utca, 32 sz.

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50

Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Kiadó: Andrée Dezső

ELŐFIZETÉS:

Egy óra postai kikézb. P. 3.-

Három óra postai kikézb. P. 8.70

*)

Aki nem posta, hanem helyi árusító útján kívánja a lap kézbesítését, annak a kihordásért az árusító —60 fillért számít fel